

13. Vzdělávání se na internetu

Internet, jako zdroj informací a komunikační nástroj, může sloužit také ke vzdělávání. Účast na online kurzu, komunikace s učiteli na webových portálech či pročítání výukových materiálů na internetových stránkách jsou příklady aktivit, které se týkají vzdělávání a probíhají více či méně přes internet.

V České republice se v roce 2019 účastnilo online kurzu 6 % populace. Kromě klasických online kurzů, které vypisovaly vzdělávací či jiné instituce, byly zahrnuty i kurzy dělané přes aplikace. Z hlediska věku se účastnili nejčastěji respondenti z nejmladší dotazované skupiny a účast v online kurzech s přibývajícím věkem klesá. Z věkové skupiny 16–24 let se do online kurzů zapojilo 14 % osob, z osob ve věku 25–34 let 11 %. Z hlediska dosaženého vzdělání (měřené u osob ve věku 25–64 let) se online kurzů účastnili nejvíce ti nejvzdělanější – 13 % z vysokoškolsky vzdělaných oproti 1 % z osob se základním vzděláním a se středním bez maturity. Z hlediska ekonomické aktivity, není překvapující, že studenti s účastí 16 % daleko předčí ostatní kategorie. Ženy v domácnosti (zahrnuje i ženy na mateřské či rodičovské dovolené) vykazují podíl 9 % a zaměstnaní necelých 7 %.

Vedle absolvování celého online kurzu lze na internetu nalézt také webové stránky a aplikace určené k jednorázovému nebo neorganizovanému vzdělávání. Studium výukových materiálů umístěných na internetu (audio materiály, video materiály, online výukový software či aplikace) se Češi věnovali častěji než absolvování online kurzů. Výukové materiály umístěné na internetu použilo v posledních 3 měsících před dotazováním necelých 11 % osob starších 16 let. Nejvíce si takové stránky či aplikace prohlíželi studenti (41 % z nich), dále ženy v domácnosti (zahrnuje i ženy na mateřské a rodičovské dovolené) (12 %) a zaměstnaní (11 %). I v tomto případě jsou vysokoškolsky vzdělaní, v porovnání s osobami s nižším vzděláním, skupinou, která využívá tyto materiály nejvíce. Ve sledovaném období tak činilo 23 % osob z této skupiny.

Většina osob, které použily internet ke vzdělávání, ať už se vzdělávali v rámci ucelených online kurzů nebo použili jiné stránky či aplikace pro vzdělávání, navštívili pouze bezplatné stránky. Za online kurz nebo online výukové materiály zaplatila 2 % Čechů a 10 % používalo ke vzdělávání pouze bezplatné stránky (či aplikace). Ze studentů si za vzdělávání online zaplatilo 6 % z nich a pouze bezplatné online vzdělávání (formou výukových materiálů či aplikací) využilo 38 % studentů.

V rámci Evropské unie se v placení za online kurzy či jiné e-learningové materiály nacházíme pod průměrem. Ten činil v roce 2018 4,4 %. Nejčastěji si za online vzdělávání připlatili Nizozemci, a to 17 % z nich, dále Dánové (13 %) a Britové (11 %).

Vedle absolvování online kurzu, mohou jednotlivci používat internet také ke komunikaci s lektory či ostatními účastníky kurzu, který navštěvují. Může se jednat jak o kurz v rámci formálního vzdělávání (např. na vysoké škole), tak o jakýkoliv jiný kurz. Ke komunikaci lektorů se studenty či studentů mezi sebou provozují vzdělávací instituce vlastní portály nebo existují specializované portály, které mohou být k tomuto účelu využity více subjekty (např. Moodle). V roce 2019 využilo možnosti komunikace přes takové portály 6 % osob v ČR. Nejvíce takových bylo dle očekávání mezi studenty (46 %).